

การไหลของภาพยนตร์ต่างประเทศทางโทรทัศน์

นางสาววันดี พรปฎิมากร

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท สาขาการศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

ISBN 974-579-390-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017369

i 10312687

THE FOLW OF FOREIGN FILMS ON TELEVISION

Miss. Wande Pornpatimakorn

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Mass Communication

Graduate School

Chulalongkorn University

1991

ISBN 974-579-390-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์   การไหลของภาพยนตร์ต่างประเทศทางโทรทัศน์
โดย   นางสาววันดี พรปฎิษากร
ภาควิชา   การสื่อสารมวลชน
อาจารย์ที่ปรึกษา   รองศาสตราจารย์ ดร.ระวีวรรณ ประกอบผล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรมหาบัณฑิต

.....
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรราชัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขวัญเรือน กิติวัฒน์)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ระวีวรรณ ประกอบผล)

.....
(รองศาสตราจารย์จุมพล รอดคำดี)

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วันดี พรปฎิมากร : การไหลของภาพยนตร์ต่างประเทศทางโทรทัศน์ (THE FLOW OF FOREIGN FILMS ON TELEVISION) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.ระวีวรรณ ประกอบผล, 180 หน้า. ISBN 974-579-390-6

การวิจัยเรื่องการไหลของภาพยนตร์ต่างประเทศทางโทรทัศน์ มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ ปริมาณของภาพยนตร์ต่างประเทศทางโทรทัศน์ ทราบสัดส่วนของภาพยนตร์ต่างประเทศทางโทรทัศน์ จากประเทศต่าง ๆ และวิเคราะห์กระบวนการไหลของภาพยนตร์ต่างประเทศทางโทรทัศน์

ผลการวิจัยพบว่า

1. การวิเคราะห์ผลเชิงปริมาณและสัดส่วนของภาพยนตร์ต่างประเทศทางโทรทัศน์ สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 มีปริมาณและสัดส่วนของภาพยนตร์ต่างประเทศ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2531-พ.ศ. 2533 เป็นภาพยนตร์จีนมากที่สุด รองลงมาคือ ภาพยนตร์ฝรั่งและ ภาพยนตร์อินเดีย ตามลำดับ

สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 5 มีปริมาณและสัดส่วนของภาพยนตร์ต่างประเทศ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2531-พ.ศ.2532 เป็นภาพยนตร์จีนมากที่สุด รองลงมาคือ ภาพยนตร์ญี่ปุ่นและภาพยนตร์ ฝรั่ง ตามลำดับ ส่วนปี พ.ศ.2533 เป็นภาพยนตร์ฝรั่งมากที่สุด รองลงมาคือ ภาพยนตร์ญี่ปุ่นและภาพยนตร์ จีน ตามลำดับ

สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 มีปริมาณและสัดส่วนของภาพยนตร์ต่างประเทศตั้งแต่ ปี พ.ศ.2531-พ.ศ.2533 เป็นภาพยนตร์จีนมากที่สุด รองลงมาคือ ภาพยนตร์ฝรั่ง และภาพยนตร์ญี่ปุ่น ตามลำดับ

สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 9 มีปริมาณและสัดส่วนของภาพยนตร์ต่างประเทศ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2531-2532 เป็นภาพยนตร์จีนมากที่สุด รองลงมาคือ ภาพยนตร์ฝรั่งและภาพยนตร์ญี่ปุ่นตามลำดับ ส่วนปี พ.ศ. 2533 เป็นภาพยนตร์ฝรั่งมากที่สุด รองลงมาคือภาพยนตร์จีนและภาพยนตร์ญี่ปุ่นตามลำดับ

ตั้งแต่ปี พ.ศ.2531-พ.ศ.2533 ปริมาณภาพยนตร์ต่างประเทศของสถานีโทรทัศน์ช่อง 3, 5, 7 มีแนวโน้มลดลง แต่ช่อง 9 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น สำหรับสัดส่วนของภาพยนตร์ต่างประเทศพบว่า ภาพยนตร์จีนมีสัดส่วนสูงที่สุดตลอดทั้ง 3 ปี รองลงมาคือ ภาพยนตร์ฝรั่งและภาพยนตร์ญี่ปุ่นตามลำดับ แต่เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนภาพยนตร์จีนในแต่ละปีแล้ว พบว่า มีแนวโน้มลดลงโดยตลอด ในขณะที่สัดส่วน ภาพยนตร์ฝรั่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นโดยตลอดเช่นกัน

2. การวิเคราะห์กระบวนการไหลของภาพยนตร์ต่างประเทศทางโทรทัศน์

ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อ การไหลของภาพยนตร์ต่างประเทศทางโทรทัศน์คือ 1. การ กำหนดของผู้ส่งสาร 2. กระบวนการจัดจำหน่าย 3. โครงสร้างการควบคุม 4. โครงสร้างของ รายการบันเทิง ซึ่งองค์ประกอบและปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้มีความสัมพันธ์และผลกระทบที่เชื่อมโยงกัน เป็น ลักษณะกระบวนการ ถ้าเกิดการเปลี่ยนแปลงในองค์ประกอบใดแล้วก็จะส่งผลพวงที่กระทบกับองค์ประกอบอื่น ๆ ด้วย

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน .....
สาขาวิชา การสื่อสารมวลชน .....
ปีการศึกษา 2533 .....

ลายมือชื่อนิติ .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

WANDEE PORNPATIMAKORN : THE FLOW OF FOREIGN FILMS ON TELEVISION.
THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. RAWEWAN PRAKOBPOL, Ph.D. 180 PP.
ISBN 974-579-390-6

The objectives of this research are to identify the quantity and ratio of the foreign films broadcasted in Thai television, and to analyse the process of the film flow.

Results are as follows:

1. The quantity and ratio of foreign films shown on Channel 3 from 1988 to 1990 are Chinese, American and Indian films respectively.

Those shown on Channel 5 from 1988 to 1989 are Chinese, Japanese and American films respectively. However the quantity and ratio of foreign films shown had changed in 1990 as the American films came the first, followed by the Japanese and Chinese films.

Those shown on Channel 7 from 1988 to 1990 are Chinese, American and Japanese films respectively.

Those shown on Channel 9 from 1988 to 1989 are Chinese, American and Japanese films respectively. However the quantity and ratio of foreign films shown had changed in 1990 as the American films came the first, followed by the Chinese and Japanese films.

The quantity of the foreign films shown on Thai television in Channel 3, 5 and 7 decreased, while the quantity of the foreign films for channel 9 increased.

Among the foreign films shown in Thai television from 1988 to 1990, It was found that the Chinese films ranked the first, followed by American and Japanese films.

In comparison to the ratio foreign films shown in 4 Television stations from 1988 to 1990, it was found that the percentage of Chinese films decreased and American films increased.

2. The analysis of the film flow process: Factors on the flow of foreign films are as follows.

1. The Priority of Television stations and the rental time purchaser who broadcasted the foreign films.

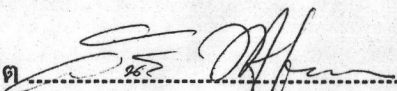
2. Market Distribution process

3. Controlling structure

4. Entertaining program structure

All these factors are closely related and have a linkage process which will effect each other.

ภาควิชา ..... การสื่อสารมวลชน
สาขาวิชา ..... การสื่อสารมวลชน
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิติกร .....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

ลายมือชื่อคณาจารย์ที่ปรึกษารวม .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลงได้ก็เพราะได้รับความกรุณาจากรองศาสตราจารย์ ดร.ระวีวรรณ ประกอบผล อาจารย์ที่ปรึกษา ได้ให้คำแนะนำและช่วยเหลือตรวจแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ พร้อมทั้งรองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขวัญเรือน กิติวัฒน์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำและความคิดเห็นที่เป็น ประโยชน์ต่อการวิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างยิ่ง

รวมทั้งขอขอบพระคุณ คุณ ชชาติ เขื่อ กรรมการชุด ผู้อำนวยการสถานีโทรทัศน์สี กองทัพบกช่อง 7 คุณ บุญเต็ม ธเนศวรศักดิ์ ผู้จัดการฝ่ายพัฒนาช่อง 7 คุณ มลวิภา วิสุวรรณ์ เจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารงานสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 พันเอก วิทยา งามกาละ หัวหน้าฝ่ายรายการสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 คุณ กมลดิษฐ์ ชุตินิวัฒนา ผู้จัดการทั่วไป บริษัท ซีเอ็มซี แอนด์ เอส อะมิวส์ เมนท์ จำกัด และท่านอื่น ๆ ที่ไม่สามารถนำมากล่าวนาม ไว้ในที่นี้ได้หมด ที่ให้ความกรุณาและความร่วมมือในการสัมภาษณ์อย่างดียิ่ง

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณ คุณ ประสงค์ ชวดนุช และเพื่อน ๆ ทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจด้วยดีตลอดมา

ท้ายสุดนี้ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และขอบคุณพี่น้องที่ให้ความช่วยเหลือ ทำให้งานวิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

วันดี พรปฎิมากร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่	
1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์	7
ปัญหาที่วิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	8
ข้อดกลงเบื้องต้น	8
คำจำกัดความในการวิจัย	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	11
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
แนวความคิดกระแสเสรีของข้อมูลข่าวสารหรือการไหล	
ของข้อมูลข่าวสารอย่างเสรี (The Free Flow of	
Information)	15
แนวความคิดทัศนคติความเป็นผู้ครอบงำของสหรัฐอเมริกา	
(The American Hegemony Paradigm)	21
แนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการไหลของ	
รายการโทรทัศน์ระหว่างประเทศ	28

	หน้า
ทัศนคติกระแส เสรีของข้อมูลข่าวสารหรือการไหล	
ของข้อมูลข่าวสารอย่าง เสรี	29
ทัศนคติความเป็นผู้ครอบงำของประเทศสหรัฐอเมริกา	35
ทัศนคติแนวโน้มใหม่มาสู่การผสมผสานกันหรือแบบจำลองใหม่	
ที่เป็นอิสระ.....	40
แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสื่อสารและวัฒนธรรม	46
✓ แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับผู้ส่งสาร	54
การกำหนดหัวข้อ เรื่องในการพิจารณา	
(Agenda-Setting)	54
ผู้เฝ้าประตู (Gatekeeper)	56
✓ โครงสร้างสื่อมวลชนวิทยุโทรทัศน์ไทย	58
✓ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	62
3 ระเบียบวิธีวิจัย	
ประชากร	69
กลุ่มตัวอย่าง	70
การเก็บรวบรวมข้อมูลและ เครื่องมือที่ใช้	71
วิธีวิเคราะห์ข้อมูล	71
หน่วยที่ใช้ในการวิเคราะห์	72
4 ภาพยนตร์ต่างประเทศทาง โทรทัศน์	73
5 ผลการวิจัย	85
1. วิเคราะห์ผลเชิงปริมาณและสัดส่วนของภาพยนตร์	
ต่างประเทศทาง โทรทัศน์	85

1.1	ผลการศึกษาปริมาณและสัดส่วนของภาพยนตร์ ต่างประเทศกับรายการโทรทัศน์ทั้งหมดของ สถานีโทรทัศน์ 4 สถานี	85
1.2	ผลการศึกษาปริมาณและสัดส่วนภาพยนตร์ ต่างประเทศของสถานีโทรทัศน์ 4 สถานี	95
1.3	ผลการศึกษา เปรียบเทียบปริมาณและสัดส่วน ภาพยนตร์ต่างประเทศของสถานีโทรทัศน์ 4 สถานี	103
2.	วิเคราะห์กระบวนการไหลของภาพยนตร์ต่างประเทศ ทางโทรทัศน์	110
-	การนำเข้าภาพยนตร์ต่างประเทศทางโทรทัศน์	110
-	ประเภทของภาพยนตร์ต่างประเทศทางโทรทัศน์ที่นำ เข้ามาในประเทศไทย	111
-	รูปแบบการนำเสนอภาพยนตร์ต่างประเทศ ทางโทรทัศน์	113
-	กระบวนการจัดจำหน่ายหรือการจัดซื้อภาพยนตร์ ต่างประเทศ	117
-	องค์ประกอบและปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการไหลของ ภาพยนตร์ต่างประเทศทางโทรทัศน์	120
6	บทสรุปและข้อเสนอแนะ	135
รายการอ้างอิง		
ภาคผนวก		
ก.	กฎระเบียบและหนังสือเวียนที่เกี่ยวข้องกับรายการภาพยนตร์	
ข.	ตัวอย่างผังรายการตารางออกอากาศของสถานีวิทยุโทรทัศน์	

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางแสดงราคารายการโทรทัศน์ของสหรัฐอเมริกาในตลาดระหว่างประเทศ	34
ตารางการออกอากาศประจำเดือนมิถุนายน 2526 ของสถานีโทรทัศน์ ทุกช่องในกรุงเทพมหานคร (กสท.)	81
ตารางการออกอากาศประจำเดือนกุมภาพันธ์ 2530 ของสถานีโทรทัศน์ 4 สถานี	82
- ตารางที่ 1 แหล่งที่มาของภาพยนตร์ละครและภาพยนตร์ ที่ออกอากาศ	82
- ตารางที่ 2 แหล่งที่มาของภาพยนตร์ที่ออกอากาศ	83

ศูนย์วิทยุโทรทัศน์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญภาพ

	หน้า
แผนภาพการไหลของข้อมูลข่าวสารสองขั้นตอน	19
แผนภาพแบบจำลองการไหลของข้อมูลข่าวสารระหว่างประเทศ	20
แบบจำลองของ เคอเฟลอร์ เกี่ยวกับระบบสื่อสารมวลชนอเมริกัน	31
แบบจำลองการกำหนดหัวเรื่องพิจารณา	55
แบบจำลองผู้เฝ้าประตูของ ดีเอ็มไวท์ (1950)	56
โครงสร้างการควบคุมการไหลของภาพยนตร์ต่างประเทศทางโทรทัศน์	60
กราฟที่ 1 ปริมาณของภาพยนตร์ต่างประเทศกับรายการโทรทัศน์ ทั้งหมดของสถานีโทรทัศน์ 4 สถานี ในปี พ.ศ.2531	86
กราฟที่ 2 ปริมาณของภาพยนตร์ต่างประเทศกับรายการโทรทัศน์ ทั้งหมดของสถานีโทรทัศน์ 4 สถานี ในปี พ.ศ.2532	89
กราฟที่ 3 ปริมาณของภาพยนตร์ต่างประเทศกับรายการโทรทัศน์ ทั้งหมดของสถานีโทรทัศน์ 4 สถานี ในปี พ.ศ.2533	92
กราฟที่ 4 ปริมาณและสัดส่วนภาพยนตร์ต่างประเทศของ สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 ปี พ.ศ.2531-พ.ศ.2533	96
กราฟที่ 5 ปริมาณและสัดส่วนภาพยนตร์ต่างประเทศของ สถานีโทรทัศน์สีกองทัพช่อง 5 ปี พ.ศ.2531-พ.ศ.2533	98
กราฟที่ 6 ปริมาณและสัดส่วนภาพยนตร์ต่างประเทศของ สถานีโทรทัศน์สีกองทัพช่อง 7 ปี พ.ศ.2531-พ.ศ.2533	100
กราฟที่ 7 ปริมาณและสัดส่วนภาพยนตร์ต่างประเทศของ สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 9 ปี พ.ศ.2531-พ.ศ.2533	102
กราฟที่ 8 การเปรียบเทียบปริมาณและสัดส่วนภาพยนตร์ ต่างประเทศของสถานีโทรทัศน์ 4 สถานี ในปี พ.ศ.2531	104

	หน้า
กราฟที่ ๑ การเปรียบเทียบปริมาณและสัดส่วนภาพยนตร์ต่างประเทศ ของสถานีโทรทัศน์ 4 สถานี ในปี พ.ศ.2532	106
กราฟที่ 10 การเปรียบเทียบปริมาณและสัดส่วนภาพยนตร์ต่างประเทศ ของสถานีโทรทัศน์ 4 สถานี ในปี พ.ศ.2533	108
แผนภูมิองค์ประกอบและปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการไหลของ ภาพยนตร์ต่างประเทศทางโทรทัศน์	121

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย